

LANG. CODE

19

प्रश्न-पत्र—II / PAPER—II

तिब्बतन भाषा परिशिष्ट / TIBETAN LANGUAGE SUPPLEMENT

भाग IV & V / PART IV & V

परीक्षा पुस्तिका संकेत

Test Booklet Code

M

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ संख्या 28) पर दिए गए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page No. 28) of this Test Booklet.

तिब्बतन में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका की पृष्ठ संख्या 2 व 27 देखें।

For Instructions in Tibetan, see Page Nos. 2 and 27 of this Booklet.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश :

- यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका का एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग—IV (भाषा—I) या भाग—V (भाषा—II) तिब्बतन भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं।
- परीक्षार्थी भाग I, II, III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से।
- अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग—IV व भाग—V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं।
- इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर-पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल काले/नीले बॉलपॉइंट पेन का प्रयोग करें।
- इस भाषा पुस्तिका का संकेत **M** है। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका का संकेत, उत्तर-पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है। अगर यह भिन्न हो, तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ।
- इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं तथा प्रत्येक 1 अंक का है :
भाग—IV : भाषा—I (तिब्बतन) (प्रश्न सं० 91-120)
भाग—V : भाषा—II (तिब्बतन) (प्रश्न सं० 121-150)
- भाग—IV में भाषा—I के लिए 30 प्रश्न और भाग—V में भाषा—II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल तिब्बतन भाषा से सम्बन्धित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा—I और/या भाषा—II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) तिब्बतन के अलावा है/हैं, तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लें। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन-पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए।
- परीक्षार्थी भाग—V (भाषा—II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा—I (भाग—IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो।
- रफ़ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें।
- सभी उत्तर केवल OMR उत्तर-पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

Instructions for Candidates :

- This Booklet is a Supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part—IV (Language—I) **OR** Part—V (Language—II) in **Tibetan** language, but **NOT BOTH**.
- Candidates are required to answer Parts I, II, III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
- Questions on English and Hindi languages for Part—IV and Part—V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
- Use **Black/Blue Ballpoint Pen only** for writing particulars on this page/marking responses in the Answer Sheet.
- The CODE for this Language Booklet is **M**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
- This Test Booklet has **Two** Parts, IV and V, consisting of **60** Objective-type Questions and each carrying 1 mark :
Part—IV : Language—I (Tibetan) (Q. Nos. 91-120)
Part—V : Language—II (Tibetan) (Q. Nos. 121-150)
- Part—IV contains 30 questions for Language—I and Part—V contains 30 questions for Language—II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Tibetan Language have been given. **In case, the language(s) you have opted for as Language—I and/or Language—II is a language other than Tibetan, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The languages being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.**
- Candidates are required to attempt questions in Part—V (Language—II) in a language other than the one chosen as Language—I (Part—IV) from the list of languages.
- Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
- The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____
Name of the Candidate (in Capital letters)अनुक्रमांक (अंकों में) : _____
Roll Number (in figures)(शब्दों में) : _____
(in words)परीक्षा-केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____
Centre of Examination (in Capital letters)परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____
Candidate's Signatureनिरीक्षक के हस्ताक्षर : _____
Invigilator's Signature

Facsimile Signature Stamp of Centre Superintendent _____

LANG. CODE

19

PAPER—II

M

ཇི་ཞོག IV ནང V (བོད་རྒྱ་ཁ་སྐད་སྤྱི་བཟུང་།)

ཐུགས་སྒྲུབ་པ་ཆོར་དེ་སྒྲུབ་ལམ་སྟོན་

- ༡ ཇི་དེ་བ་འདི་གཙོ་པོ་ཁ་སྐོང་ས་དངོས་རྒྱལ་ས་སྐོང་གི་ཚན་པ་བཞི་པའི་སྐད་ཡིག་དང་པོ་འཕགས། ཡང་ན། ཚན་པ་ལྔ་པའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་
 ཡིན་པ་མ་གཏོགས། གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་མིན།
 ༢ རྒྱལ་ས་སྐོང་པས་ལན་ཚན་པ་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ་ཡི་ལན་ནི་བ་གཙོ་པོ་དེ་ཡིན།
 ༣ དེ་མིན་སྐད་དང་ཉིན་ཉི་ཚན་པ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་རྒྱལ་ས་དེ་བ་ནང་གསལ་ཁ་སྐོང་ས་སྐད་ཡིག་ཡིན་པས་གཞན་ཆང་མ་ལོགས་སུ་ཡོད།
 ༤ བཀ་ཆ་ནག་པོ་ / མེན་པོ་ཡི་འཕོལ་རྒྱལ་གིས་འཁྲི་དགོས།
 ༥ རྒྱལ་ས་ཤོག་ཨེས་ **M** མེ་ཡི་ཁོངས་གཏོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་ངེས་ནས་མདུན་ཤོག་གཉིས་པའི་དབར་བསྐྱུན་ནི་བ་དངོས་དེ་ཁ་སྐོང་ས་
 སྐད་ཡིག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གལ་ཏེ་གཅིག་མཚུངས་མེད་ན་ལམ་སེང་ཡིག་ཆད་དོ་དམ་པར་ཞུས་ཏེ་རང་གི་ཁ་སྐོང་ས་ནི་བའི་
 དེ་བ་དེ་ལེན་དགོས།
 ༦ རྒྱལ་ས་ཤོག་དེ་བ་འདི་ལ་ཚན་པ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་སོ་སོར་ཡོད། ཇི་སྐད་དུག་ཅུ་ཡོད་པར་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་རེ་ཡིན།
 ༧ སྐད་ཡིག་གི་ཚན་པ་བཞི་པར་ནི་བ་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ་དེ་སྐད་ཡིག་དང་པོའི་ཆེད་ཡིན་ཚན་པ་ལྔ་པ་ལ་ནི་བ་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ་དེ་སྐད་ཡིག་
 གཉིས་པའི་ཆེད་ཡིན། ཇི་མཛོད་དེ་བ་རྒྱང་འདི་བོད་སྐད་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཡིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གང་
 རྒྱང་བདམས་པ་དེ་རང་གིས་སྐད་ས་པའི་འགྲེངས་ཤོག་ལྟར་མེད་ན་ཡིག་རྒྱལ་ས་དོ་དམ་པ་ལ་ལམ་དགོས།
 ༨ རྒྱལ་ས་སྐོང་པས་ཚན་པ་ལྔ་པ། སྐད་ཡིག་གཉིས་པ་ལས་གཞན་སྐད་ཡིག་དང་པོའི་ཚན་པ་བཞི་པ་ནས་འདེམས་དགོས།
 ༩ མེན་གྱིས་ཆེད་ཤོག་སུ་ལོགས་སུ་ཡོད།
 ༡༠ རང་གི་ནི་བའི་ལན་རྣམས་OMR ཇི་ལན་དེ་བ་ཀྱི་ནང་འཁྲི་དགོས། འཁྲི་བསུབ་ཀྱི་ཆེད་དཀར་བསུབ་བེད་སྐོད་གཏོང་མི་ཆོག།

ཡིག་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་གི་མིང་། _____

མིང་གཞུང་ཡང་གྲུ་སྐྱོད་ (ཡང་གྲུ་སྐྱོད་) _____

(ཡིག་ཐོག་དུ་ཡང་གི།)

ཡིག་ཆེན་དུ་ཡིག་ཆོད་གཏོང་ཡུལ་གྱི་ཁ་བྱང་།

ཡུགས་ཕྱོད་པའི་མཆན་རྟགས། _____ རྟོགས་པའི་མཆན་རྟགས། _____

དབུས་ཡིག་སྐད་སྐད་པའི་དམ་སྐད་མི་མཆོད་ཀྱང་།

ཡིག་རྒྱགས་བས་སྡེ་ཆན་བཞི་བ་ (91-120) གལ་སྲིད་གྱིས་
འདམས་ཡོད་ན་ (Tibetan) བོད་ཡིག་སྐད་ཡིག་དང་ཕོ་ཁོ་ན།

Candidates should attempt the questions
from **Part-IV (Q. Nos. 91-120)**, if they
have opted **Tibetan as Language – I**
only.

ཡིག་རྒྱུགས་པས་སྒྲིལ་ཚན་བཞེ་སྒྲིལ་ (91-150) གཤམ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་སྒྲིལ་ཁོ་ཁོ་ན་ཡིན།

ལམ་སྟོན། གཤམ་གསལ་དྲི་བ་ཁག་ལས་འོས་བཤི་ལན་འདོམས།

91. སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྱིད་སྐབས་སློབ་མ་སྟོ་བའི་ཆེད་སློབ་ཁྱིད་འཆར་གཞི་ཡག་ཤོས་དེ་རེད།

- (1) སློབ་མ་སྐྱེད་གཅིག་ལ་སློབ་པ།
- (2) མང་པོ་ལ་མཉམ་དུ་སློབ་པ།
- (3) སློབ་མ་ཆ་སྤྱི་གཉེ་སློབ་པ། (Peer Teaching)
- (4) དེ་དག་ཆར་མའི་སློན་སློབ་པ།

92. སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྱིད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས་དེ་གཤམ་ཆེན་པོ་དེ་རེད།

- (1) སློབ་བྱ་དང་གནད་ལག་ག།
- (2) བོ་རྟོགས་དང་གཤམ་སྟོ་དུ་ཉམས་ཞིབ།
- (3) ཁུངས་དག་དང་རེས་བརྒྱ།
- (4) དེ་དག་ཆར་མ།

93. གཤམ་གསལ་སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྱིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་མིན་ནམ།

- (1) བསམ་ཚུལ་གང་ཡིན་དཔར་བསྐྱུལ། (Publication of thoughts)
- (2) སྐད་ཡིག་གི་བོ་བ་ལེན་པ། (Understanding Language)
- (3) འབྲི་རྩལ་ལེགས་པ། (Proficiency in writing)
- (4) གསར་གཏོད་ཀྱི་བསམ་པ། (Creativity)

94. སྐད་ཡིག་ཡག་པོའི་རྩལ་ཐོག་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་བདེན་པ་མ་རེད།

- (1) སྐད་ཡིག་གི་ལྷ་སྤྱུ་བ་ནི་སྐད་ཡིག་གི་རྩལ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལག་ལེན་ལས་གལ་ཆེ་བ་རེད།
- (2) སློབ་སྤྱུག་གིས་ཉན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། སློབ་པ་དེ་བཞིན་བྲིས་པའི་ཐོག་ནས་སྐད་ཡིག་ཤེས་ཀྱི་རེད།
- (3) སློབ་སྤྱི་ནང་འབྲི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ཤུགས་བརྒྱབ་དགོས་པ་རེད།
- (4) སྐད་ཡིག་གི་སློང་ཁྱིད་བཞི་ཆ་ནང་ཁུལ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད།

95. བད་སློང་རྒྱས་མེད་པའི་སྐད་ཡིག་དེ་སྤྱ་གྲུས་ལམ་སེང་ཤེས་ཀྱི་རེད་ཅེས་སྤྱས་གསུངས་སམ།

- (1) མརྒྱ་རི་ཁྱི་བ་ཏན་ཇ་ལི། (Maharishi Patanjali)
- (2) ལོ་ཏ་སྤ་ལེ་ཏ། (Lord Sweet)
- (3) ལོ་ཏ་མེ་ཀོ་ལི། (Lord Macaulay)
- (4) རེ་ཨེན་པ་ཡི་ཇེ་ཏ། (Jean Piaget)

96. ཁྱེད་རང་འཇིན་གྲུར་སློབ་ཁྱིད་སྐབས་སློབ་སྤྱུག་གི་དྲོགས་ཅི་ཁག་པོ་དེ་འདྲ་བྲིས་ན། དེ་སྐབས་
ཁྱེད་ནས་གང་བྱེད་དམ།

- (1) ཁྱེད་རང་ག་སློབ་གིས་དེ་དག་གི་དྲོགས་པ་མེད་པ་བཅོས་པ་དང་། ཅི་བ་བྲིས་པར་ལན་ལམ་སེང་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡིན།
- (2) ཁྱེད་ནས་བྲིས་པའི་ཅི་བ་ཁག་དང་། དྲོགས་གཞི་དེ་དག་བྲིས་ནས་ཉིན་རྗེས་མར་ཅི་བ་དེ་དག་གི་ལན་སློན་ཀྱི་ཡིན།
- (3) ཁྱེད་ནས་སྤྱ་གུ་ཆོ་ལ་དེ་བ་སློབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཅི་བའི་ལན་དང་དྲོགས་གཞི་ཐོག་གོ་བསྐྱར་བྱེད་ཆོག་ཟེད།
- (4) ཁྱེད་ནས་སྤྱ་གུ་ཅི་བ་བྲིས་མཁན་ལ་བཀའ་སློན་གནང་ནས་སློབ་ཚུགས་བཞག་གནང།

97. སློབ་སྤྱད་ཆོས་སློབ་འཛིན་ཁོན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གྲོང་གུན་གང་བྱང་ཡོད་དམ།

- (1) དེ་དག་གི་ཤེས་རིག་ཡར་རྒྱས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན།
- (2) དེ་དག་གི་རང་སྤྱོད་འཕེར་གྱི་མ་རེད།
- (3) དེ་དག་འཛིན་གྱི་སློབ་ཁྲིད་ལས་བྱུང་དུ་བྱས་ཀྱི་རེད།
- (4) དེ་དག་སློབ་སྦྱོང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དོ་སྣང་སྐྱབས་ཀྱི་མ་རེད།

98. དེ་དག་སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་གསར་གཏོད་ཐོག་ཕན་ཐོགས་ཡོད།

- (1) སློབ་སྤྱད་ལ་ནང་སྦྱོང་གྲེང་རྒྱ་མེད་བ་རེད།
- (2) སློབ་སྤྱད་ལ་སློབ་འཛིན་གྱི་གཤེས་ཀ་མེད་བར་འགྱུར།
- (3) འཛིན་གྲྭ་སྤྱི་གཙུག་ལས་ཐོག་བསྐྱེད་བ་རེད།
- (4) སློབ་སྤྱད་གིས་དུས་ཚོད་མུང་མུང་ཐོག་མང་པོ་ཤེས་བྱ་བ།

99. སྐད་ཡིག་ནི་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱ་དང་བསམ་ཚུལ་སྤེལ་རྒྱའི་བརྒྱུད་ལམ་ཡག་ཤོས་དེ་རེད།

- (1) བྱས་སྤེལ། (Propagation)
- (2) ཕྱོགས་བསྐྱུས། (Collection)
- (3) བརྒྱུ་ལེན། (Exchange)
- (4) གོང་གི་དེ་དག་ཚང་མ།

100. རྒྱ་གར་གྱི་ཐུ་གུས་སྦྱོང་དགོས་པ་ནི་.....།

- (1) རང་གི་མ་སྐད།
- (2) མ་སྐད་དང་། མངའ་སྡེའི་སྐད།
- (3) མ་སྐད་དང་དབྱེན་ཇིའི་སྐད།
- (4) སྐད་ཡིག་གང་རུང་།

101. ཡོངས་རྫོགས་ཡོད་པའི་འཛིན་བྱ་ཞིག་གི་ནང་སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྱིད་ཀྱི་གདོང་ལེན་ནི།

- (1) སྐད་ཡིག་སློབ་འཁྱིད་ཏག་ཏག་ཡར་རྒྱས་མི་སྟབ་པ།
- (2) དེས་བརྟན་གྱི་སློབ་ཁྱིད་ཁྱིད་ཆས་ཉུང་བླག་པ།
- (3) སློབ་སྟུག་ལ་སྦྱང་བཙོན་ཆུང་བ།
- (4) སློབ་སྟུག་དོད་བྱིངས་མི་འབྲ་བ།

102. ག་ཤམ་གསལ་གང་རུང་གཅིག་མ་སྐད་ཤེས་པའི་དམིགས་ཡུལ་མ་རེད།

- (1) སྐད་ཡིག་གི་ཆ་རྒྱུན་འདང་དེས་ཤེས་པ་བྱེད་རྒྱ།
- (2) རང་དོན་ཤེས་པ་བྱེད་རྒྱ།
- (3) བརྗོད་པ་དག་པ་ཤེས་པ་བྱེད་རྒྱ།
- (4) སྐད་ཡིག་ཐོག་འབྲི་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཤེས་པ་བྱེད་རྒྱ།

103. གཤམ་གསལ་ལས་གང་ཞིག་སློབ་ཁྱིད་ཐབས་ལམ་ཡིན་ནམ།

- (1) འདེམས་སྒྲག་གི་ཐབས་ལམ།
- (2) རོ་དབྱིངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ།
- (3) ཀུན་སློང་གི་ཐབས་ལམ།
- (4) འདི་དག་ཚང་མ་ཡིན།

104. སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྱིད་ལ་ཕན་ཐོགས་ནི་ཐོས་བ་དང་ཉན་བའི་ (Audio-Visual Aids) ཁྱིད་ཆས་ཡིན།

- (1) བཞོད་པ་ཉག་ཉག་བཞོད་པ།
- (2) ཉག་ཉག་བྲིས་པ།
- (3) ཉག་ཉག་སྒྲིག་པ།
- (4) དེ་དག་ཚང་མ་མ་རེད།

105. ལེགས་བཅོས་སློབ་ཁྱིད་ (Remedial Teaching) ཀྱི་ཐབས་ལམ་གང་རེད་ཟེར་ན།

- (1) དཀའ་ངལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་དཀའ་ངལ་གྱི་ངོས་འཛིན་མང་དུ་བཏང་བ།
- (2) དཀའ་ངལ་ཡང་དག་པར་མེད་པ་བཅོས་པ།
- (3) ཚྭ་མིང་གི་སློབ་ཚུལ་ཐོག་ནས་བསྟན་པ།
- (4) དཀའ་ངལ་དེ་སྐད་ཡིག་གི་ལྟ་བུ་བའི་སློབ་པ།

༥ སྐབས་རེ་ངོས་ནས་རང་ཉིད་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་སྟོལ་རྒྱན་གྱི་དེར་རབས་གྱི་ཕོ་ཉ་ཞིག་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བརྗོད་
བྱེད་གྱི་ཡོད། ང་རང་གང་དུ་སྤྱིན་ཀྱང་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་ཆོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་མ་ཐུན་སྤྱིལ་དགོས་པའི་
གལ་ཆེའི་བསམས་ཚུལ་འདི་གཉིས་ནན་ཏན་བྱས་ནས་ཤོད་གྱི་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀ་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་གཅེས་ཚོར་
ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། མ་གཞི་ང་རང་བོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱང་། རྒྱ་གསལ་གཅིག་ནས་རང་ཉིད་རྒྱ་
གར་གྱི་བུ་སྤྲུག་ཅིག་ཏུ་བཅི་གི་ཡོད། སྤྱ་གུའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་ངོས་གྱི་སེམས་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་
རིག་གཞུང་གིས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ལོ་ངོ་དུ་ག་ནས་བཟུང་ངོས་རང་གྲ་བ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་སྟོབ་གཉེར་འགོ་
ཚུགས་པའི་སྐབས། ངོས་གྱིས་སྟོན་འདོན་དང་སྟོ་འཛིན་བྱས་པའི་དཔེ་ཆ་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པའི་སྟོབ་
དཔོན་རྣམས་གྱིས་མཛད་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་སུ་ཆགས་པའི་གནའ་བོའི་ལྷ་ལན་
དུ་དགོན་པ་ནས་ཡིན། དེ་བཞིན་དར་མའི་འགོ་སྟོད་ནས་བཟུང་། ངོས་གྱི་ལུས་པོ་འང་རྒྱ་གར་གྱི་འབྲས་དང་རྩ་ལིས་
གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཡོད།

106. ལ་གོང་ས་མཆོག་གང་ཉིད་གང་གི་ཕོ་ཉ་ (messenger) ཞིག་ཡིན་སྟེ་མཇུག་པམ།

- (1) གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་དམག་དཔོན་སྟན་ཀྲགས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཕོ་ཉ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མཇུག་པམ།
- (2) གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་ཆབ་སྲིད་པ་སྟན་ཀྲགས་ཅན་གྱི་ཕོ་ཉ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མཇུག་པམ།
- (3) གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་དཔལ་འབྱོར་ལྡན་པ་རྣམས་གྱི་ཕོ་ཉ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མཇུག་པམ།
- (4) གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་སྟོལ་རྒྱན་གྱི་དེར་རབས་གྱི་ཕོ་ཉ་ (messenger) ཞིག་ཡིན་སྟེ་མཇུག་པམ།

107. ལ་གོང་ས་མཆོག་གང་དུ་ཐེབས་ཀྱང་དགོངས་ཚུལ་གང་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས་གསུངས་གྱི་ཡོད་དམ།

- (1) འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ།
- (2) འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་བྱུངས་པའི་སེམས་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ།
- (3) འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་ཆོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་མ་ཐུན་སྤྱིལ་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ།
- (4) འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོའི་སེམས་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ།

108. འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྷ་གྲུབ་དང་ཚོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་མ་བྱུན་སྒྲིལ་གང་ལས་བྱུང་ངམ།

- (1) གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་གཅེས་ནོར་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
- (2) གནའ་བོའི་རྒྱལ་གར་གྱི་ས་ཆ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
- (3) གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་དུག་པོའི་དམག་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
- (4) གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཆན་རིག་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

109. སྤྱིར་བཏང་ཡལོང་ས་མཆོག་གང་ཉིད་གང་ཟག་གང་འདྲ་ཞིག་བཅི་ཡི་ཡོད་དམ།

- (1) བོད་མི་མ་ཟད་ཉི་ཤོད་གཅིག་ཏུ་བཅི་ཡི་ཡོད།
- (2) བོད་མི་མ་ཟད་དབྱེན་ཇི་གཅིག་ཏུ་བཅི་གི་ཡོད།
- (3) བོད་མི་མ་ཟད་ཨ་རི་གཅིག་ཏུ་བཅི་ཡི་ཡོད།
- (4) བོད་མི་མ་ཟད་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲུག་གཅིག་ཏུ་བཅི་ཡི་ཡོད།

110. ཡལོང་ས་མཆོག་སྤྱན་པ་མོའི་སྐབས་ནས་བྱུགས་སེམས་གང་གིས་གསོ་སྦྱང་བྱས་སམ།

- (1) བྱུགས་སེམས་རྒྱ་གར་གྱི་གཞས་དང་ཞབས་བྲོ་ཡིས་གསོ་སྦྱང་བྱས།
- (2) བྱུགས་སེམས་རྒྱ་གར་གྱི་ཆན་རིག་གིས་གསོ་སྦྱང་བྱས།
- (3) བྱུགས་སེམས་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་གིས་གསོ་སྦྱང་བྱས།
- (4) བྱུགས་སེམས་རྒྱ་གར་གྱི་ཆབ་སྲིད་རིག་པས་གསོ་སྦྱང་བྱས།

111. ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་སློབ་གཉེར་དགྲུང་ལོ་ག་ཚོད་ནས་འགོ་འཛུགས་གནང་ཡོད་དམ།

- (1) དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ནས་འགོ་འཛུགས་གནང་།
- (2) དགྲུང་ལོ་བདུན་ནས་འགོ་འཛུགས་གནང་།
- (3) དགྲུང་ལོ་དྲུག་ནས་འགོ་འཛུགས་གནང་།
- (4) དགྲུང་ལོ་དགུ་ནས་འགོ་འཛུགས་གནང་།

112. ལགོང་ས་མཆོག་ངོ་བོ་གང་གི་ཐོག་ནས་སློབ་གཉེར་འགོ་འཛུགས་སམ།

- (1) མི་སྐྱའི་ངོ་བོ།
- (2) རབ་བྱུང་། ཡང་ན། བླ་པའི་ངོ་བོ།
- (3) ལྷའི་ངོ་བོ།
- (4) ཆབ་སྲིད་པའི་ངོ་བོ།

113. སློབ་གཉེར་གནང་སའི་དཔེ་ཆ་མང་ཆེ་བ་སློབ་དཔོན་སྤྱི་ཡིས་མཛད་བ་ཡིན་ནམ།

- (1) རྒྱ་གར་ནང་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་བ་ཡིན།
- (2) རྒྱ་ནག་ནང་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་བ་ཡིན།
- (3) ཉི་ཧོང་ནང་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་བ་ཡིན།
- (4) སིང་ལ་ནང་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་བ་ཡིན།

114. ལགོང་ས་མཆོག་སྐུ་ན་དར་མའི་འགོ་སྟོད་ནས་བརྒྱུ་ལུས་གང་གིས་གསོ་སྦྱང་བྱས་སམ།

- (1) ལྷ་ལུས་ཨ་རི་ཆུ་ཡིས་གསོ་སྦྱང་བྱས།
- (2) ལྷ་ལུས་བོད་ཀྱི་ཅམ་བ་ཡིས་གསོ་སྦྱང་བྱས།
- (3) ལྷ་ལུས་དབྱིན་ཇིའི་ཟས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱང་བྱས།
- (4) ལྷ་ལུས་རྒྱ་གར་གྱི་འབྲས་དང་ན་ལིས་གསོ་སྦྱང་བྱས།

ལམ་སྟོན། གཤམ་གསལ་སྟན་ཆོག་སྟོག་པ་དང་དེ་ལོག་ཅི་བ་ (115-120) ལ་འོས་པའི་ལན་བདོམས།

|ཡོན་ཏན་དང་པོ་སྟོབ་དཀའ་ལ།

|ཤེས་བཞིན་མེད་ན་ཉམས་པར་སྟ།

|རྒྱ་ཐེགས་བསགས་པས་འགོངས་དཀའ་ཡང་།

|པོ་ན་གཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་འཇོད་།

|ཆོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལ།

|དང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན།

|རྒྱ་མཚོར་འབྲོ་འདོད་བྱ་བའི་ལོ།

|དེད་དཔོན་མཁས་པ་ཆོལ་བ་ཡིན།

115. ཡོན་ཏན་དང་པོ་སྟོབ་པར་ལས་སྟོ་ཡོད་ཡོད་དམ།

- (1) ཡོན་ཏན་དང་པོ་སྟོབ་པར་ལས་སྟོ་པོ་ཡོད་པ་རེད།
- (2) ཡོན་ཏན་དང་པོ་སྟོབ་པར་དཀའ་ལས་ཡོད་པ་རེད།
- (3) ཡོན་ཏན་དང་པོ་སྟོབ་པར་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད།
- (4) ཡོན་ཏན་དང་པོ་སྟོབ་པར་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས་པ་རེད།

116. ཡོན་ཏན་སྟོབ་པ་དེ་ཤེས་བཞིན་མེད་ན་གང་བྱེད་ཀྱི་རེད་དམ།

- (1) ཤེས་བཞིན་མེད་ན་གཞན་ལ་སྟོབ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།
- (2) ཤེས་བཞིན་མེད་ན་ཐུན་གསོ་ཡོང་གི་མ་རེད།
- (3) ཤེས་བཞིན་མེད་ན་ཉམས་པར་སྟོབ་པ་ཡོང།
- (4) ཤེས་བཞིན་མེད་ན་ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།

117. ལྷ་ཐེགས་བསགས་བས་འགྲངས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།

- (1) ལྷ་ཐེག་བཟེད་ས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་རེད།
- (2) ལྷའི་ཐེག་པ་ཡིན་པར་སོང་ཁེངས་དཀའ་བ་ཡོད།
- (3) ལྷ་ཐེག་ཉུང་ཉུང་ཞེ་དྲག་རེད།
- (4) ལྷ་ཐེག་བབས་པར་དུས་ལུན་འགོར་གྱི་རེད།

118. ལྷ་པོ་སྤངས་ག་འདྲ་རེད་དམ།

- (1) ལྷ་པོ་ན་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱམ་གྱི་རེད།
- (2) ལྷ་པོ་ན་རིམ་གྱི་འཛད་གྱི་རེད།
- (3) ལྷ་པོ་ན་ག་ལེར་རྫོགས་གྱི་རེད།
- (4) ལྷ་པོ་ན་གཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་འཛད་གྱི་རེད།

119. ཆོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་དང་པོ་སྟུ་བསྟེན་དགོས་རེད་དམ།

- (1) དང་པོ་དགེ་བའི་བསེས་གཉིན་བསྟེན་དགོས་རེད།
- (2) དང་པོ་སློབ་གྲར་འགྲོ་དགོས་རེད།
- (3) དང་པོ་སློབ་སྦྱང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་རེད།
- (4) དང་པོ་བོད་ཡིག་སྦྱངས་དགོས་རེད།

120. རྒྱ་མཚོར་ཁྱགས་པར་སྟོན་ལ་གང་བྱེད་དགོས་རེད་དམ།

- (1) འགྲོ་སོང་ག་སྟེག་བྱེད་དགོས།
- (2) འགྲོ་རྒྱས་བཟང་པོ་འཚོལ་བ་ཡིན།
- (3) དེད་དཔོན་མཁས་པ་འཚོལ་བ་ཡིན།
- (4) ལམ་རྒྱས་ཅན་ལ་སྐད་ཆ་དྲི་དགོས།

ཡིག་རྒྱུགས་བས་སྡེ་ཆན་ལྔ་བ་ (121-150) གལ་སྲིད་
འདམས་ཡོད་ན་ བོད་ཡིག་ ལྟད་ཡིག་གཉིས་བའི་ཁོ་ན།

Candidates should attempt the
questions from **Part-V (Q. Nos. 121-
150)**, if they have opted **Tibetan** as
Language – II only.

ཡིག་རྒྱགས་པས་སྡེ་ཚན་པ་ལྷ་པ་ (121-150) གལ་སྲིད་བྱིས་བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཡིག་སྐད་ཡིག་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན།

ལས་སྟོན། གཤམ་གསལ་འི་བཀག་ལས་འོས་པའི་ལན་འདོམས།

121. ཡོངས་རྫོགས་ཡོད་པའི་འཛིན་གྲུའི་འཛིན་གྲུའི་སྤྱ་གྲུ་ནས་ནོར་འབྱུལ་མང་ཆེ་བ་དེ་.....ནང་ཡོད།

- (1) གྲོག་རྩལ།
- (2) འབྲི་རྩལ།
- (3) རོད་རྩལ།
- (4) དེ་དག་ཆང་མ།

122. “བད་སྟོད་ནི་མའི་གཤེས་ཀ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་བ་རེད།” དེ་ལ་བྱེད་ནས་ངོས་ལེན་ག་ཚོད་ཡོད་དམ།

- (1) ངོས་ལེན་ཆ་ཆང་།
- (2) ངོས་ལེན་སྟོགས་རེ་ཅམ།
- (3) ངོས་ལེན་མེད།
- (4) ངོས་ལེན་གཅིག་བྱས་ན་ཡོད་གཅིག་བྱས་ན་མེད།

123. སྟོབ་སྤྱག་སྐད་ཡིག་ལ་དབྱིངས་སྟེབས་པར་བྱེད་རྒྱ་དེ་སྟོན་འགྲེམ་ཐད། ཡང་ན།
འབྲིང་རིམ་སྡེ་ཚན་ལ་གལ་ཆེ་བས་.....།

- (1) སྟོབ་སྤྱག་ལ་དེབ་སྟོག་བརྩམ་བ།
- (2) སྟོབ་སྤྱག་ལ་དག་ཐོག་འགྲེལ་བཤད་གང་མང་བྱེད་དུ་བརྩམ་བ།
- (3) སྟོག་སྤྱག་ལ་དཔོན་གྲིས་མང་པོ་བཏང་བ།
- (4) སྟོབ་སྤྱག་གི་བད་སྟོད་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ།

124. གཤམ་གསལ་ངག་སྐོག་བཤད་པའི་ཐབས་ལམ་དེ་དང་ཆ་མ་ཐུན་མ་རེད།

- (1) གསུང་བཤད་གནང་བ། (Voice Presentation)
- (2) སྒྲན་ཆིག་སྒྲུར་བ། (Poetry Recitation)
- (3) གདོང་མདུན་ཞོད་རེ། (Face-to-face presentation)
- (4) བན་སྟོན་གྱིས་གོ་བ་སྤྲད་བ། (Presentation through sign language)

125. ཤེས་བ་ཡར་རྒྱས་ཆེད་མིའི་མ་སྐད་དེ་ཨ་མའི་བུ་ཞོ་ལྷར་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བ་དེ་སྤྲས་བཤད་བ་རེད་དམ།

- (1) ར་ཇ་རི་ཁི་ཏན་ཏན། (Rajrishi Tandon)
- (2) རོ་ཡེ་རྟར་ན། (Royburn)
- (3) མཉུ་ཏ་མ་ལྷན་རྟེ། (Mahatma Gandhi)
- (4) བི་བེ་ཀ་ནན། (Vivekanand)

126. གཤམ་སྤྲོད་སྤྲུག་སྐད་བྱང་བ་མེད་བ་དེ་འདྲའི་སྐོག་ནས་སྤྲོད་ན། དེ་ནས་.....

- (1) དོན་དམ་གྱི་སྤྲོད་བ་ཡོང་གི་མ་རེད།
- (2) སྤྲོ་འཛིན། ཡང་ན། ཤེས་རྒྱ་གོམས་བར་ཡར་རྒྱས་གདོང་བ།
- (3) སྤྲོ་བ་སྤྲུག་སྤྲུང་བཙོན་སྤྲོ་བ་ཕྱིན་བ།
- (4) དེ་དག་ཆང་མ།

127. སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྱིད་ནང་ག་ཤམ་འོག་ལྟ་ཚུལ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད།

- (1) ཉན་པ་དང་སློབ་པ།
- (2) ཉན་པ་ཁོ་ན།
- (3) སློབ་པ་ཁོ་ན།
- (4) འཕྲི་ཆུལ་ཁོ་ན།

128. སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྱིད་ནང་ཁྱིད་ཆས་ (Learning Material) མང་ཆེ་བ་སློབ་ཁྱིད་ལ་རོགས་བྱེད་པ་རེད།

- (1) དུས་ཆོད་ཐུང་དུའི་ཐོག་ཤེས་ཡོན་མང་པོ་སློད་ཐུབ།
- (2) སློང་ཆོན་ཁག་པོ་ལ་འགྲེལ་བཤད་འཆམ་པ་བརྒྱབ་ཐུབ།
- (3) སློབ་ཐུག་སློང་ཆོན་ལ་དོ་སྣང་སློད་ཐུབ།
- (4) དགེ་ཆོན་སློབ་ཁྱིད་ཐོག་དཀའ་ལས་ཉུང་ཉུང་ཡོང་བ།

129. "བརྗོད་པ་བདེ་པོ་དང་མིང་ཆོག་ལ་མཁས་པའི་སློབ་ཐུག་མང་བ་" ཞེས་པ་སྤུས་དེ་བཤད་པ་རེད་དམ།

- (1) ཏར་མན། (Terman)
- (2) ཕི་ཤར། (Fisher)
- (3) ཐམ་བླ། (Thamba)
- (4) དེ་ཆང་མ།

130. ཆིག་དོན་ཁ་གསལ་པོའི་དོན་དག་ཡག་ཤོས་ཀྱི་ཐབས་དེ་རེད།

- (1) ཆིག་ལ་འབྲེལ་བ་ཤད།
- (2) ཆིག་མཛོད་ནས་གཞི་བཙོལ་བ།
- (3) ཆིག་ཆིག་གི་བཛོད་བའམ་ཐེང་བ་ནས་སྡོན་བདེ་སྤྲད་པ།
- (4) སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་ཐོག་ནས་ཆིག་གསལ་པོ་བཙོ་བ།

131. དཔར་བསྐྱུན་སློབ་དེབ་བེད་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་སྐད་ཡིག་གཉིས་སློབ་པར་གཤམ་གསལ་གང་གིས་པན་ཐོགས་ཀྱི་རེད།

- (1) རང་བཞིན་གྱི་རེ་བ་བྱས་པ།
- (2) སྐད་ཡིག་རང་གི་ནང་ཁྱུགས་པ། ༼བེད་སྤྱོད༽
- (3) བདེ་སྤྲད་བསྐྱུར་བའི་ཐབས།
- (4) གནས་སྤངས་སྤང་རེ་བ་བྱས་པ།

132. རྩོམ་འཕྲུལ་ཐོག་སློབ་པའི་གཤིས་ཀྱི་ཡོང་བའི་གནད་འགག་དེ་.....།

- (1) སྐད་གཉིས་བསྐྱེས་པ།
- (2) སྐད་གཉིས་ལྡན་པ།
- (3) འཛིན་གྲུང་སློབ་བྱུག་མང་སློབ།
- (4) བྱ་བུས་ཡི་གེ་སློབ་དུས་མཇུག་མོ་ཀྱང་བའམ་མིག་ལ་མཇུག་མོ་སྡོན་ཏེ་ལམ་སྡོན་བྱེད་པ།

133. གཤམ་གསལ་གང་གིས་སློབ་སྦྱོང་ (Teaching Learning) ཁག་པོའི་སྐབས་སློབ་བྱིད་ལྟེང་པའི་
ལུགས་ལས་ཆོག་དོན་གསལ་པོ་བཟོ་བྱ་བ་ལ་ནི།

- (1) བཟོད་ཆོག་ཐེང་བ་བཟོས་ཏེ་རོགས་བྱས་པ།
- (2) བཟོད་པ་དག་པོ།
- (3) ལུ་ལུ་བཟོད་ཆོག་དཀའ་བར་གདོང་ལེན་མི་དགོས་པ།
- (4) གོང་གསལ་ཆང་མ།

134. གཤམ་གསལ་གང་རུང་ལས་སྐད་ཡིག་རྩལ་གྱི་དམིགས་ལུལ་དང་མ་འབྲེལ་བ་གཅིག་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) རྫོག་
- (2) འབྲི་བ།
- (3) ཉན་པ།
- (4) སྐད་ཡིག་ལ་དབྱིངས།

135. སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་ལ་ཕན་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་ནི།

- (1) བཟོད་བསྟེན།
- (2) ཤེས་པ་བྱུང་པོ།
- (3) སྒྲིང་གི་ཁྱད་པར།
- (4) དེ་ཆང་མ།

༡༣༡ མིའི་སེམས་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སེམས་ལས་གང་གིས་བྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཐད་ལ་མཛོན་གསལ་
དོད་པའི་བྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད། ང་ཆོ་མི་རྣམས་ལ་བྲན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཞིག་ཡོད་
པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་མང་པོ་ལས་ཐད་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་སྤྲ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཆོའི་སེམས་ནང་
འདས་དོན་རྣམས་བྲན་སྤྲུབ་ཡོང་གི་ཡོད། གཞན་ཡང་ང་ཆོས་མ་འོངས་པར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤྲུབ་ཀྱི་ཡོད། དེར་མ་
ཟད་ང་ཆོར་ཏ་ཅང་སྟོབས་ཆེ་བའི་འཆར་སྤང་དང་། སྐད་བཤད་ཐོག་ནས་མན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱེད་པར་ཡར་ཐོན་
ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་རྒྱས་པ་ལྡན་ཡོད། བྱད་པར་བྱ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་པ་ཞིག་ནི། ང་ཆོར་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྟོ་
ནས་དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སྟེ། དངོས་ཡོད་དང་སྟོའི་འཆར་ཚུལ་གྱི་གནས་སྤངས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་མཇུག་
འབྲས་འདྲ་མིན་ལ་དོ་གཤམ་ཆེན་པོས་དབྱེད་ཞིབ་དང་མཚུངས་སྤྲུབ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ལྡན་ཡོད། སེམས་ཅན་གཞན་
དག་ལ་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཤས་ཆད་གཞི་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་སྟེད་ཀྱང་། ཞིབ་ཚགས་པའི་གནས་སྤངས་ཐོག་
སྟོབས་སྐབས་ཁོང་ཆོས་འགྲོ་བ་མིའི་དོ་རྒྱ་སྤྲུབ་ཀྱི་མེད།

136. སྤྱིར་སེམས་ཅན་ལས་དམིགས་བསལ་སེམས་ཅན་གང་གི་སེམས་ལ་བྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་
འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ།

- (1) དམིགས་གསལ་བྱད་འགྲོའི་སེམས་ལ་ཡོད།
- (2) དམིགས་གསལ་མིའི་སེམས་ལ་ཡོད།
- (3) དམིགས་གསལ་བྱ་བྱིབྱ་སེམས་ལ་ཡོད།
- (4) དམིགས་གསལ་གཅན་གཟན་གྱི་སེམས་ལ་ཡོད།

137. སེམས་ཅན་གཞན་ལས་མི་ལ་དམིགས་བསལ་བྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གང་ཡོད་དམ།

- (1) མི་ལ་དམིགས་བསལ་བྲན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཞན་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡོད།
- (2) མི་ལ་དམིགས་བསལ་བྲན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འབྲིང་བ་དང་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡོད།
- (3) མི་ལ་དམིགས་བསལ་བྲན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཞིག་ཡོད།
- (4) མི་ལ་དམིགས་བསལ་བྲན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་རྩང་ཟད་ཞན་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཞིག་ཡོད།

138. བློ་མཁེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་མེན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡོད་པ་འདིས་ཕན་རྒྱས་གང་ཡོད་དམ།

- (1) སེམས་ནང་འདས་དོན་རྣམས་ཅུང་ཟད་བློ་ཐུབ་པ་དང་མ་འོངས་པར་བསམ་སྟོབ་གཏོང་ཐུབ་པའི་ཕན་རྒྱས།
- (2) སེམས་ནང་ལས་དོན་རྣམས་བློ་མི་ཐུབ་པ་དང་མ་འོངས་པར་བསམ་སྟོབ་གཏོང་ཐུབ་པའི་ཕན་རྒྱས།
- (3) སེམས་ནང་འདས་དོན་རྣམས་བྱེད་ཅུང་བློ་ཐུབ་པ་དང་མ་འོངས་པར་བསམ་སྟོབ་གཏོང་ཐུབ་པའི་ཕན་རྒྱས།
- (4) སེམས་ནང་འདས་དོན་རྣམས་བློ་ཐུབ་པ་དང་མ་འོངས་པར་བསམ་སྟོབ་གཏོང་ཐུབ་པའི་ཕན་རྒྱས།

139. ཡར་ཐོན་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་རྒྱས་པ་དམིགས་བསལ་གང་ལྟན་ཡོད་དམ།

- (1) ཏུ་ཅང་སྟོ་ཁོག་ཆེ་བ་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བར་བྱེད།
- (2) ཏུ་ཅང་དཔལ་འབྱོར་ཆེ་བའི་འཆར་སྣང་དང་ལུས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བར་བྱེད།
- (3) ཏུ་ཅང་སྟོབས་ཆེ་བའི་འཆར་སྣང་དང་སྐད་བཟུང་ཐོག་ནས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བར་བྱེད།
- (4) ཏུ་ཅང་མེས་ཡོན་ཆེ་བའི་འཆར་སྣང་དང་ཆོན་རིག་གིས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བར་བྱེད།

140. སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་པ་ཞིག་མི་ལ་དམིགས་བསལ་གང་ཡོད་དམ།

- (1) མི་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྟོན་སྲུང་བ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད།
- (2) མི་ལ་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྟོན་སྲུང་བ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད།
- (3) མི་ལ་ཆོན་རིག་འབྲུལ་ཆས་གྱི་སྟོན་སྲུང་བ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད།
- (4) མི་ལ་ལུས་སྟོབས་གྱི་སྟོན་སྲུང་བ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད།

141. དོག་ལ་ཆེན་པོས་དབྱེད་ཞིབ་དང་མཚུངས་བསྟར་བྱེད་པའི་རུས་པ་གང་གི་ཐོག་ལ་ཡོད་དམ།

- (1) དངོས་ཡོད་དང་སྒྲིའི་འཆར་ཚུལ་གྱི་གནས་སྟངས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་མཇུག་འབྲས་འདྲ་མིན་ཐོག་ལ་ཡོད།
- (2) རྒྱ་ཁོར་དང་ཆབ་སྲིད་གྱི་གནས་སྟངས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་མཇུག་འབྲས་འདྲ་མིན་ཐོག་ལ་ཡོད།
- (3) འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སློང་དང་དབལ་འབྱོར་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་མཇུག་འབྲས་འདྲ་མིན་ཐོག་ལ་ཡོད།
- (4) ཆབ་སྲིད་དང་ཆོས་གྱི་གནས་སྟངས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་མཇུག་འབྲས་འདྲ་མིན་ཐོག་ལ་ཡོད།

142. དངོས་ཡོད་དང་སྒྲིའི་འཆར་ཚུལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དངོས་ཡོད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་དངོས་སོ་ཡོད་དོ་ཅིག་དང་སྒྲིའི་འཆར་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཞེས་པའི་གོ་དོན་བསམ་སྒྲིའི་ནང་གཞི་དུ་སེམས་འཆར་ཚུལ།
- (2) དངོས་ཡོད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་དངོས་སོ་རྒྱ་ཁོར་ཡོད་པ་དང་སྒྲིའི་འཆར་ཚུལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་བསམ་སྒྲིའི་ནང་ནམ་རྟུག་འདྲ་མིན་འཆར་བ།
- (3) དངོས་ཡོད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་རང་བཞིན་ངོ་མའི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་ཡོད་པ་དང་སྒྲིའི་འཆར་ཚུལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་བསམ་སྒྲིའི་བཟང་སློང་ཤར་ཚུལ།
- (4) དངོས་ཡོད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་རང་བཞིན་ངོ་མའི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་པ་དང་སྒྲིའི་འཆར་ཚུལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་བསམ་སྒྲིའི་ནང་ནམ་རྟུག་འཆར་བ།

143. སྤྱིར་འགྲོ་བ་མི་ལ་འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་བྱ་ཆས་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) སྤྱིར་འགྲོ་བ་མི་ལ་ཞིབ་ཚགས་པའི་གནས་སྟངས་ཐོག་སྤྲོ་བས་སྐྱབས་རུས་པ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད།
- (2) སྤྱིར་འགྲོ་བ་མི་ལ་ཞིབ་ཚགས་པའི་གནས་སྟངས་ཐོག་སྤྲོ་བས་སྐྱབས་སྐྱད་ཆ་ཤོད་པ་ཞིག་ཡོད།
- (3) སྤྱིར་འགྲོ་བ་མི་ལ་ཞིབ་ཚགས་པའི་གནས་སྟངས་ཐོག་སྤྲོ་བས་སྐྱབས་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཞིག་ཡོད།
- (4) སྤྱིར་འགྲོ་བ་མི་ལ་ཞིབ་ཚགས་པའི་གནས་སྟངས་ཐོག་སྤྲོ་བས་སྐྱབས་ཆོང་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཞིག་ཡོད།

ལམ་སྟོན། གཤམ་གསལ་བརྟེན་པ་སྟོན་པ་དང་དེ་ལོག་ཅི་བ་ (144-150) ལ་འོས་བའི་ལན་བདེམས།

༡༣། དེང་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ལ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྩ་བློམས་ཤིག་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་ལ་
ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྟོབས་པ་ཡོད། ཆོག་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་བེད་སྟོད་བྱེད་སྟངས་ནང་། ཆོས་ལུགས་སམ་ཆོས་
ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན་ལ་རྒྱ་བ་འགལ་མིན་པ་ལྟ་ཅི། དོན་དངོས་སུ་ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་སེམས་གཏིང་ནས་གྲུས་
བཀུར་དང་དགོངས་ཡངས་དགོས་ཚུལ་སྟོན་ཞིང་། ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་མཁན་ཆོ་ཡང་ཚུད་ཅིང་ཀུན་ལ་སྟོབ་པ་
དང་སྟོགས་རིས་དང་བྲལ་བའི་སྟོད་ཚུལ་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད། ཆོས་དད་ཡོད་མཁན་དང་མེད་མཁན་ཆང་མར་སམ་
ཚུན་གཉིས་མོས་གྱི་བཟོད་པ་དང་གྲུས་བཀུར་དགོས་སྟོར་གྱི་དམིགས་བསལ་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱ་བ་
སྟོངས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

144. དེང་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ལ་དམིགས་གསལ་རྩ་བློམས་གང་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་དམ།

- (1) དཔལ་འབྱོར་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྩ་བློམས།
- (2) ཆོན་རིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྩ་བློམས།
- (3) ལོ་རྒྱུས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྩ་བློམས།
- (4) ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྩ་བློམས།

145. རྒྱ་གར་གྱི་བེད་སྟོད་བྱེད་སྟངས་ནང་ཆོས་ལུགས་ལ་གང་དགོས་ཚུལ་སྟོན་ཡོད་དམ།

- (1) ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་རྒྱ་བ་འགལ་མིན་པ་ཁོ་ན་སྟོན་ཡོད།
- (2) ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་སེམས་གཏིང་ནས་གྲུས་བཀུར་དང་དགོངས་ཡངས་སྟོན་ཡོད།
- (3) ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་དད་པ་ཁོ་ན་དགོས་པ་སྟོན་ཡོད།
- (4) ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་མཐུན་འབྲེལ་ཁོ་ན་སྟོན་ཡོད།

146. ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་མཁན་ཆོར་གང་སྟོན་ཡོད་དམ།

- (1) ཆོས་ལུགས་འདི་ལམ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་སྟོན་ཡོད།
- (2) དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་སྟོན་ཡོད།
- (3) ཀུན་ལ་སྟོབ་པ་དང་སྟོགས་རིས་དང་བྲལ་བའི་སྟོད་ཚུལ་ཞིག་སྟོན་ཡོད།
- (4) དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་ཡོད།

147. ཆོས་དད་ཡོད་མཁན་དང་མེད་མཁན་ཆང་མར་གང་འདྲ་དགོས་སྐོར་དོན་སྟོན་གྱི་ཡོད་དམ།

- (1) བན་ཚུན་གཉིས་མོས་གྱི་ཆབ་སྲིད་གྱི་འབྲེལ་ལམ་དགོས་སྐོར།
- (2) བན་ཚུན་གཉིས་མོས་གྱི་སྐད་ཆ་དང་འབྲེལ་བ་དགོས་སྐོར།
- (3) བན་ཚུན་གཉིས་མོས་གྱི་དབལ་འབྱོར་འབྲེལ་ལམ་དགོས་སྐོར།
- (4) བན་ཚུན་གཉིས་མོས་གྱི་བཅོད་བ་དང་གྲུས་བཀུར་དགོས་སྐོར།

148. ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གི་གོ་དོན་གང་ལས་བྱུང་ཡོད་དམ།

- (1) རྒྱ་གར་གྱི་དམིགས་བསལ་ཆབ་སྲིད་གྱི་རྒྱ་བྱོངས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་།
- (2) རྒྱ་གར་གྱི་དམིགས་བསལ་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱ་བྱོངས་ལས་བྱུང་།
- (3) རྒྱ་གར་གྱི་དམིགས་བསལ་ཆན་རིག་འཕུལ་ཆས་རིག་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་།
- (4) རྒྱ་གར་གྱི་དམིགས་བསལ་དབལ་འབྱོར་གྱི་རིག་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་།

149. ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) གོ་དོན་ནི་ཆོས་དད་ཡོད་མཁན་ཆང་མར་སྤྱིར་རྗེ་དང་བཅོད་བ་དགོས་སྐོར་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ།
- (2) གོ་དོན་ནི་ཆོས་དད་མེད་མཁན་ཆང་མར་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་གྱི་བཅོད་བ་དང་བྱུང་སེམས་དགོས་སྐོར་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ།
- (3) གོ་དོན་ནི་ཆོས་དད་ཡོད་མཁན་དང་མེད་ཆང་མར་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་གྱི་བཅོད་བ་དང་གྲུས་བཀུར་དགོས་སྐོར་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ།
- (4) གོ་དོན་ནི་ཆོས་དད་མེད་མཁན་ཆང་མར་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཁས་ལེན་དགོས་སྐོར་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བ།

150. ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་དེའི་ཐད་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་གོ་ཉིགས་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མཁ།

- (1) ནུབ་ཕྱོགས་པའི་གོ་ཉིགས་ཡོ་རོབ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ།
- (2) ནུབ་ཕྱོགས་པའི་གོ་ཉིགས་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ།
- (3) ནུབ་ཕྱོགས་པའི་གོ་ཉིགས་རྒྱ་ནག་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ།
- (4) ནུབ་ཕྱོགས་པའི་གོ་ཉིགས་ཉི་ཤོད་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ།

གཤམ་གྱི་ལམ་སྟོན་རྣམས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་སྒྲིག་དགོས།

- ༡༽ རི་བ་ཁག་ལ་ལ་མ་བཞུགས་སྟོན་རྟེན་ (text booklet) ཏུ་བཞུགས་པའི་རི་བའི་རང་བཞིན་གསལ་བཤད་ཡོད་པ་ལེགས་པར་སྒྲིག་དགོས།
- ༢༽ རི་བ་གཅིག་ལ་ལན་བཞི་བདམས་ཀྱིས་སྒྲིག་ཡོད་པ་ལས་འོས་པའི་ལན་དེ་ལན་ཤོག་གི་སྒྲིག་དབྱིབས་ནང་སྒྲུབ་སྟེ་ནག་གང་རུང་གིས་ནག་འབྲིབ་གཏོང་དགོས། ནག་འབྲིབ་བཏང་བའི་སྒྲིག་དབྱིབས་ལ་བསྐྱར་གསུབ་བྱ་མི་རུང་།
- ༣༽ ལན་ཤོག་ OMR སྟེབས་བཅེགས། མངོན་ཉགས་སོགས་རྒྱབ་མི་རུང་།
- ༤༽ རི་ཤོག་དང་ལན་ཤོག་གི་ཨང་གངས་མི་མ་ཐུན་པ་ཡོད་ན་ལམ་སེང་བཟུང་བོ་རྒྱབ་དགོས།
- ༥༽ རྒྱགས་སྒྲིག་པས་རི་ཤོག་ཨང་དང་། ལན་ཤོག་གི་ཨང་དང་ངོ་ཉགས་མ་ཞོར་བར་བྲིས།
- ༦༽ OMR ལན་གྱི་ཉགས་བཞུགས་པ་ཡོད་པ་འཕྲུལ་ཆས་ (a machine) གྱིས་སྒྲིག་གི་ཡོད་པས་གསལ་བཤད་ཁག་རང་གི་འཕྲུལ་ཞུགས་ (Admit Card) ནང་པ་མ་འཕྲུག་པ་དགོས་རྒྱ།
- ༧༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་ལག་འདོགས་ཁ་པར་དང་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་ཆས་གང་ཡང་ཁྱེད་མི་ཆོག་
- ༨༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་ཁང་/ཆོགས་ཁང་ནང་ལག་ཐོགས་ཁ་པར་དང་སྒྲིག་སྒྲིག་མེད་པའི་འཕྲུལ་ཆས་ (communication device) ལ་སོགས་འཁུར་མི་ཆོག་གཤམ་སྒྲིག་འབྲེལ་ཡོད་པ་མཐུས་པ་དང་ཉ་གོ་ན། ཁྱེད་རང་གིས་ཡིག་ཆ་དཔེ་བཟུས་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཁྱེད་རང་ལ་ཁྱེད་སོག་ནས་ཉེས་ཆད་དང་ཡིག་ཆ་དཔེ་ནས་བཏོན་རྒྱ་ཡིན།
- ༩༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་རང་གི་ངོ་སྟོན་གྱི་ལག་ཁྱེད་སྟོན་དགོས།
- ༡༠༽ ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་སྒྲུབས་ཡིག་རྒྱགས་དོ་དམ་པས་བཀའ་ཁྲིལ་མེད་པར་གང་རུང་ཏུ་འགྲོ་མི་ཆོག་
- ༡༡༽ ལན་ཤོག་དང་འབྲེལ་ཤོག་གི་སྟེང་ས་ཉགས་ལན་གཉིས་བཞུགས་རྒྱ་དང་། ལན་ཤོག་དེ་ཡིག་ཆ་དོ་དམ་པར་ངེས་པར་དུ་རྩིས་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་སྒྲིག་སྟོན་དགོས།
- ༡༢༽ རྩིས་གཞི་ཡོ་ཆས་གང་ཡང་མེད་སྟོན་གཏང་མི་རུང་།
- ༡༣༽ ཁྱེད་སོག་མ་ཐུན་སྒྲིག་སྒྲིག་གྱི་ཐོག་ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་དགོས།
- ༡༤༽ རི་ཤོག་དང་ལན་ཤོག་གང་ནས་ཀྱང་ཤོག་བྱ་ཆན་པ་བཞུགས་མི་རུང་།
- ༡༥༽ ཏུས་ཆོད་རྫོགས་མཆོམས་ལན་ཤོག་ཡིག་ཆ་དོ་དམ་པར་འཕྲུལ་ཏེ་རི་ཤོག་རང་གིས་མཉམ་ཁུར་བྱེད་ཆོག་

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर-पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह काले/नीले बॉलपॉइंट पेन से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर-पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर-पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर-पत्र के संकेत या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/उत्तर-पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका संकेत व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से हाजिरी-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर-पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और उनके विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर-पत्र दिए बिना एवं हाजिरी-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार हाजिरी-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर-पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अँगूठे का निशान हाजिरी-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी बोर्ड के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला बोर्ड के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी हालत में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर-पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल/कक्ष छोड़ने से पूर्व उत्तर-पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Black/Blue Ballpoint Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the Examination Hall/Room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the Examination Hall/Room. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against them including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his/her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his/her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where a candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Board with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Board.
14. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Hall/Room. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**